

KORRALDUS

25.10.2021 nr DM-115805-6

Harku lubjakivimaardla Harku VI lubjakivikarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5.3 ning tuginedes Aktsiaseltsi Harku Karjäär 19.05.2021 esitatud taotlusele, **otsustan:**

1.1 Anda Aktsiaseltsile Harku Karjäär (registrikood 10478760) Harku VI lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr HARM-145 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada maatulundusmaaks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri küljed, mis ei piirne teise mäeeraldisega, tuleb kujundada nii, et oleks tagatud maa ohutu ja otstarbekas taaskasutamine ja maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

1.1.2.2. Osa nõlvast võib jätta järsuks, puhastades see kivimi ebapüsivatest osadest (ripetest ning väljaulatuvatest osadest) nii, et oleks kõrvaldatud varinguoht. Järsk külg tuleb ülevalt tõkestada.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Selgitada välja tasandatud mäeeraldise ja selle teenindusmaa, sh nõlvade, kasvukihiga ja/või mullaga katmise vajadus. Kasvukihi ja/või mullaga katmise vajaduse korral fikseerida mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku kasvukihi ja/või mulla kogus ja lisada kasvukihi ja/või mulla kvaliteedi nõuded.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele.

1.1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1 Korrastamisprojektiis anda bioloogilise korrastamise lahendus.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.1. Korrastamisprojektiis põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.6.2. Korrastamiseks jäätmete kasutamisel (täitmisel) tuleb korrastamisprojektiis põhjendada püsijäätmete kasutamise vajadus ja kogus. Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts Harku Karjäär (registrikood 10478760, aadress Vae tn 2, Laagri alevik, Saue vald, Harju maakond) esitas 19.05.2021 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, edaspidi *KOTKAS*; 20.05.2021 nr DM-115805-1 all) Harku VI lubjakivikarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste väljastamiseks.

Aktsiaseltsile Harku Karjäär on antud maavara kaevandamise keskkonnaluba (edaspidi *kaevandamisluba*) nr HARM-145 (kehtivusajaga kuni 03.09.2032), mille alusel kaevandatakse Harku maardla (registrikaardi nr 161) Harku VI lubjakivikarjääri mäeeraldisel kõrgemargilist ehituslubjakivi.

Harku VI lubjakivikarjäär asub Harju maakonnas Saue vallas Hüüru külas Aktsiaseltsile Harku Karjäär kuuluvatel kinnistutel Harku karjäär 3 (katastritunnus 72701:001:0012), Harku karjäär 11 (katastritunnus 72701:001:0537), Harku karjäär 10 (katastritunnus 72701:001:0536) ja Harku karjäär 7 (katastritunnus 72601:001:1010). Mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindala on 3,64 ha.

Kaevandamisloale kantud korrastamise suunaks on maatulundusmaa.

3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ESITAMISEL

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekti*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes keskkonnamõju hindamise soovitudest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Juhul kui kaevandatud maa asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, arvestatakse ka

Kaitseministeeriumi arvamust. Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel 02.09.2021 kirjaga nr DM-115805-2 kohaliku omavalitsusüksuse (Saue vald) ja maaomaniku (Aktsiaseltsi Harku Karjäär) arvamust Harku VI lubjakivikarjääri korrastamistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 03.10.2021.

Saue vald määratud tähtaja jooksul arvamust ei avaldanud.

Aktsiaselts Harku Karjäär teatas 16.09.2021 kirjaga nr 48 (registreeritud KOTKAS-s 16.09.2021 nr DM-115805-3 all), et nõustub korrastamistingimustega.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalisele anda võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 12.10.2021 kirjaga nr DM-115805-4 Aktsiaseltsi Harku Karjäär arvamust Harku VI lubjakivikarjääri korrastamistingimuste andmise otsuse eelnõule. Aktsiaselts Harku Karjäär märkis 20.10.2021 kirjas nr 51 (registreeritud KOTKAS-s 20.10.2021 nr DM-115805-5 all) järgmist: *eelnõus on viidatud olemasolevale korrastamisprojektile, mille kohaselt osaliselt toimuks kaevandatud osa täielik täitmine, nagu see on ette nähtud Harku IV mäeeraldisel. Käesolevaga täpsustame, et soovime teostada Harku VI lubjakivikarjääri korrastamise täitmisega kogu mäeeraldise ulatuses kuni kaevandamiseelse maapinna kõrguseni. Selle tööme välja ka meie kirjas 21.04.2021 nr 25 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.04.2021 nr 12-1/21/8776).*

Viidatud eelnõu otsuse punktis 3.3 on kirjeldatud rakendamiseks nõusoleku saanud Harku, Harku II ja Harku IV karjääride korrastamisprojekti üht võimalikku korrastamislahendust. Käesoleva otsusega antavate korrastamistingimuste kohaselt tuleb Harku VI karjääri ala korrastada maatulundusmaaks ning täitmisel on lubatud kasutada jäätmeid. See, mis mahus täitmine toimub, tuleb täpsemalt välja tuua korrastamisprojekti. Seega tuleb korrastamistingimuste andmise järgselt muuta juba kinnitatud korrastamisprojekti (sh vajadusel ka Harku IV karjääri osas) ja täiendada seda Harku VI karjääri korrastamislahendusega. Keskkonnaamet lisab otsuse punkti 3.3 täiendava selgituse.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise

vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik keskkonnamõju hindamise eelhindangu koostamine ega keskkonnamõju hindamise läbi viimine Harku VI lubjakivikarjääri korrastamistingimuste andmisel.

3.3. Püsijäätmete kasutamine

Aksiaselts Harku Karjäär on 11.06.2021 kirjaga nr 36 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 14.06.2021 nr 12-1/21/8776-3 all) teavitanud, et soovib karjääri korrastamisel kasutada püsijäätmeid ning lisanud nimekirja kasutada soovitavatest jäätmetest. Samas maardlas asuvate Harku, Harku II ja Harku IV lubjakivikarjääride korrastamiseks on koostatud korrastamisprojekt, mille rakendamiseks on nõusolek antud Keskkonnaameti 19.06.2012 korraldusega nr HJR 1-15/12/472. Nimetatud projekti tingimustele vastavalt Harku VI mäeeraldise nõlvad täidetakse ja veealune nõlv kujuneks piisavalt laugeks, tagamaks vette sattunud inimeste ja loomade ohutust. Osaliselt toimuks kaevandatud osa täielik täitmine, nagu see on ette nähtud Harku IV mäeeraldisel. Eelnev väide on toodud keskkonnaloa nr HARM-145 andmise otsuses, kuigi korrastamisprojektis on sellisele korrastamislahendusele viidatud vaid kaudselt. Samas ei mõjuta see käesolevate korrastamistingimuste andmist, kuna Harku VI karjääriala korrastatakse keskkonnaloale kantud korrastamissuuna kohaselt maatulundusmaaks ning täitmisel on lubatud kasutada jäätmeid. Korrastamistingimuste andmise järgselt tuleb muuta juba kinnitatud korrastamisprojekti (sh vajadusel ka Harku IV karjääri osas) ja täiendada seda Harku VI karjääri korrastamislahendusega (määrata täpsed mahud ning kõlvikulised jaotused).

Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete väljatöötamisel ning rakendamisel tuleb juhinduda jäätmeseadusega kehtestatud jäätmehierarhiast, kus jäätmetekke vältimine peab olema kõige prioriteetsem tegevus. Kui jäätmeteket ei ole võimalik vältida, siis tuleb leida võimalusi jäätmete korduskasutuseks või ringlusse võtuks.

Karjääride korrastamisel on teatud juhtudel mõistlik kasutada püsijäätmeid. Püsijäätmed sobivad karjääri korrastamisel täiteks. Täitmisel peab ettevõtte jälgima, et taaskasutatav materjal ei sisaldaks ohtlikke aineid üle kehtestatud piirnormide ning ei sisaldaks orgaanikat (oksad, lehed jms). Jäätmete hulgas, mida kasutatakse karjääri korrastamisel, ei tohi olla klaasi, plasti jms jäätmeid, mis võivad klassifitseeruda püsijäätmeteks, kuid mille puhul tuleb vastavalt jäätmehierarhiale eelistada ringlusse võttu uute toodete valmistamisel.

Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ (edaspidi *määrus nr 21*). Harku VI lubjakivikarjääri puhul tuleb eelisjärjekorras kasutusele võtta karjääri töötamisega

kaasnev turustamiseks sobimatu looduslik materjal (nt katend ja lubjakivi töötlemisel tekkinud sõelmed). Juhul kui karjääri korrastamisel tekib vajadus kasutada ka püsijäätmeid, siis peavad nende leostumisnäitajad jääma määruse nr 21 lisa 2 toodud piirväärtustest madalamale.

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Saue Vallavalitsus

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo

Merje Lauri
spetsialist
jäätmebüroo